

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Kupková

Název práce: Proměny Česko(slovensko)-izraelských vztahů od roku 1945 do současnosti

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Ota Konrád

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl sledovat proměny diplomatických vztahů mezi Československou / Českou republikou a Izraelem od konce druhé světové války do současnosti. Autorka také formuluje konkrétnější otázky, především se ptá na vliv vnitropolitických a mezinárodněpolitických vlivů na proměny vzájemných vztahů v daném období.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je deskriptivního charakteru, opírající se o sekundární, převážně česko-jazyčnou literaturu k tématu. Struktura je chronologická. Autorka pracuje, jak již bylo zmíněno, převážně pouze se sekundární literaturou, avšak spíše staršího data.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formální a jazyková stránka odpovídá standardům.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

[] Theses [x] Turnitin [] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: podle programu zřejmě v pořádku.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Na jednu stranu je nutné ocenit záměr práce podat celkový přehled o vztazích mezi Československem a Izraelem po roce 1945. Zároveň je však právě tento koncept hlavní slabinou práce, protože je pro formát bakalářské práce nevhodný. Autorka tak chtě nechtě sklouzává k pouhé deskripci, která je především v závěrečné kapitole rozvláčná a tvrzení se mnohdy opakují. Podle mého názoru jsou chybně položeny i úvodní otázky, především otázka vlivu vnitropolitických a mezinárodněpolitických faktorů. Závěr autorky je tak nutně zčásti banální (vliv měly oba faktory), tak i diskutabilní – a to tehdy, když autorka přece jenom připisuje větší význam mezinárodním faktorům na politiku v době komunistického režimu (rozuměj vliv Sovětského svazu na československou zahraniční politiku) a vnitropolitickým faktorům na období po r. 1989. O tomto závěru lze pochybovat: je to skutečně tak jednoznačné? Nehrály i v době před rokem 1989 významnou roli také autorkou často zmiňované ekonomické aspekty? A naopak, proč se domnívá, že současná česká politika je určována vnitropolitickými ohledy? Jakými konkrétně?

Další problém vidím v práci s literaturou. Tím, že autorka pracuje se starší (převážně česko-jazyčnou) literaturou k dějinám například českých Židů, přebírá i některé z jejích již zpochybněných tezí. Příkladem může být tradiční obraz „filosemitské“ první republiky. Autoři jako Michal Frankl, Miroslav Szabó či Kateřina Čapková ve svých již standardních studiích k problematice dějin Židů v českých zemích tento a další podobné mýty starší literatury vyvracejí. Autorce chybí také nejaktuálnější přehledová práce k dějinám českých Židů [Kateřina Čapková, Hillel Kieval (eds.), *Zwischen Prag und Nikolsburg. Jüdisches Leben in den böhmischen Ländern*, 2020], či práce k dějinám holocaustu v českých zemích [Wolf Gruner, *The Holocaust in Bohemia and Moravia: Czech Initiatives, German Policies, Jewish Responses*, 2019 (vyšlo i česky)].

K problematice restituce židovského majetku by měla autorka nastudovat práci Jan Kuklík a spol., *Jak odškodnit holocaust? Problematika vyvlastnění židovského majetku, jeho restituce a odškodnění*, 2017.

Práce obsahuje také několik nepřesností či přímo omylů. Psát například, že „židovská menšina“ byla během protektorátu „silně diskriminována a perzekuována“ je silný eufemismus (s. 8). Omylem je pak na stejné straně tvrzení o tom, že „německá a maďarská menšina byla [sic!] tedy na základě prezidentova prohlášení z 2. července 1945 z území [Československa – OK] vyhnána.“ K problematice vyhnání přitom existuje nepřehledné množství literatury i kvalitních přehledů, nejnověji například v knize *Sousedé. Česko-rakouské dějiny* (2020). Tvrzení, že se Jan Masaryk „nehodlal podřizovat případným příkazům z Moskvy“ (s. 10) je přinejmenším sporné...

Většího promyšlení by si zasloužila i otázka vlivu vztahu československého státu k českým Židům, přeživším holocaust, na vztahy ke státu Izrael. Jednalo se o proměnné, které spolu souvisely či nikoli? Jak si lze vysvětlit na jedné straně proizraelskou politiku českých polistopadových vlád a velice zdráhavý přístup k navrácení arizovaného majetku potomkům českých Židů?

Pokud by autorka chtěla v zájmu o toto téma pokračovat, doporučoval bych jí se spíše zaměřit jenom na určitý, dosud méně zpracovaný výsek česko(slovensko)- izraelských vztahů či na nějaký jejich konkrétní aspekt než si dávat za cíl rovnou podat jejich celkový přehled od roku 1945 do současnosti.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Co jsou důvody české výrazně proizraelské polistopadové politiky (která ale nemusí nutně znamenat prožidovskou politiku, viz problémy s navrácením židovského majetku), která je výjimečná i v rámci EU?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm C

Datum: 30.5.2022

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.